

уніфікацію облікових моментів щодо нарахування доходних виплат персоналу і пов'язаних із виникненням податкових і страхових зобов'язань.

Джерела та література:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 26. Виплати працівникам (затв. МФУ 28.10.2003. № 601).
2. Зубілевич С. Я., Кравченко І. Ю., Прокопенко О. О., Школьніков Д. Г., Юревич Н. С. Посібник з бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності підприємствами України : За національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку / Агентство США з Міжнародного Розвитку. – 3 вид., перероб. та доп. – К., 2002. – 472 с. – (Проект реформи бухгалтерського обліку та аудиту в Україні). – 472 с.
3. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» № 996 XIV-ВР від 16.07.1999 р.
4. Податковий кодекс України: Електронний ресурс : <http://sfs.gov.ua/nk/>
5. Лазаренко Д. О. Концептуальні засади системи обробки інформації в управлінні персоналом / Матеріали І міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми і перспективи соціально-економічного розвитку» – Сімферополь ПФ НУБПУ «КАТУ» 14-15 травня 2012,
6. Лазаренко Д. О., Сіренко С. В. Обліково-правові аспекти нарахування виплат персоналу / Ученые записки Крымского инженерно-педагогического университета (выпуск 10) (Экономические науки), Симферополь, 2007, С. 167–169.
7. Лазаренко Д. О. Проблемы применения современной методики начисления заработной платы / Питання розвитку економіки та менеджменту в ХХІ столітті: Мат. міжвузівської наук.практ. конф. – Слов'янськ, 11 квітня 2007р. С. 69–72.

Нехайчук Д.В., Нехайчук Ю.С.

УДК 338.462

ПРО ДЕЯКІ ІНСТРУМЕНТИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ДОМОГОСПОДАРСТВ ЯК ДЖЕРЕЛА ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Анотація. У науковій статті розглянуто питання функціонування домогосподарств, з боку споживача та виробника матеріальних благ та суспільних послуг. Узагальнено ключові функції домогосподарств в частині фінансового забезпечення суспільного добробуту. Здійснено висновки, що система оподаткування доходів фізичних осіб є регулятором рівня доходів домогосподарств, обсягів їх заощаджень та економічної поведінки.
Ключові слова: державне регулювання, домогосподарства, фінансове забезпечення, оподаткування, споживання, розвиток.

Аннотация. В научной статье рассмотрены вопросы функционирования домохозяйств со стороны потребителя и производителя материальных благ и общественных услуг. Обобщены ключевые функции домохозяйств в части финансового обеспечения общественного благосостояния. Сделаны выводы о том, что система налогообложения доходов физических лиц является регулятором уровня доходов домохозяйств, объемов их сбережений и экономического поведения.

Ключевые слова: государственное регулирование, домохозяйства, финансовое обеспечение, налогообложение, потребление, развитие.

Summary. The author study the functioning of households from the consumer and producer of wealth and public services. There are summarized the key features of households in terms of financial support of public welfare. The main role in the activities of households as economic agents belongs to their production and mediation functions.

The household demand is one of the most important components of aggregate demand for the final good.

The author believes that the household is a major economic actors in society.

It is proved that the household concentrated socio-economic aspects of the life where the foundation is family.

The conclusion is made that the system of taxation of natural persons is a regulator of the level of household income, the size of their savings and economic behavior.

Proved that the levy – the exclusive right of the state apparatus. It is the state represents the interests of the whole population in the relevant territory and collects fees for services meets the needs of citizens g-tax payers.

Keywords: government regulation, households, financial security, taxation, consumption and development.

Вступ. Суттєві трансформації в соціумі, системі суспільних відносин, що відбулися за останні 20 років, значно вплинули ключові аспекти діяльності вітчизняних домогосподарств. Вони самостійно визначають параметри своєї економічної поведінки і несуть фінансову відповідальність за прийняті ними рішення. Існування численних фактів безкомпенсаційних втрат домогосподарств у процесі вкладення заощаджень; відсутність цивілізованого ринку інвестицій із дієвими механізмами державного гарантування вкладених ресурсів і мотиваційних чинників; неузгодженість рішень регуляторів призводить до зниження рівня інвестиційної активності. При цьому потенційно фінанси домогосподарств можуть відігравати важливу роль у забезпеченні попиту та пропозиції на ринку інвестицій.

Постановка завдання. Мета статті. Домогосподарства постають одним з головних та найменш досліджуваних суб'єктів економічних відносин. Окремі аспекти діяльності домогосподарств досліджували такі вчені, як А. Вагнер, І. Кулішер, А. Сміт, Д. Рікардо, Д. Стігліц, Д. Хікс. Сучасні підходи функціонування сектора домогосподарств викладені в працях таких відомих сучасних вітчизняних та зарубіжних науковців, як Д. Б'юкенен, Д. Гелбрейт, Е. Лібанова, В. Мадібура, С. Тютюнникова.

Разом з тим, на сьогодні відсутні спеціальні комплексні дослідження щодо проблем оподаткування доходів домогосподарств як інструменту державного регулювання фінансового забезпечення розвитку.

Отже, метою наукової статті є визначення сутності домогосподарств, складу фінансових ресурсів, що можуть бути у їхньому розпорядженні, які могли б формувати інвестиційний потенціал і виступати як засіб

платежу за інвестиційні продукти. Встановлення ролі фінансів домогосподарств надасть можливість розглядати як самостійного учасника ринку інвестицій.

Виклад основного матеріалу. Сучасна фінансова наука приділяє суттєву увагу питанням функціонування домогосподарств, досліджуючи їх як окремий суб'єкт ринкових відносин, оскільки домогосподарство постає не тільки в ролі споживача, але й у ролі виробника матеріальних благ та суспільних послуг. В узагальненому вигляді домашнє господарство виконує подвійну роль у сучасній економіці. З одного боку, воно є активним суб'єктом ринкових відносин, а з іншого важливою ланкою в економічному кругообігу ресурсів, товарів (послуг) та доходів [1, с. 149].

Сучасні науковці-фінансисти під домогосподарством розуміють основу життєдіяльності будь-якого суспільства, яка являє собою унікальне соціально-економічне утворення, у якому концентруються соціально-економічні аспекти людського життя, а основою стає родина [2, с. 341].

В економічній теорії домогосподарство слід розглядати як економічну одиницю, що складається з одного або декількох осіб, які ведуть спільне господарство, на основі чого забезпечують економіку факторами виробництва і використовують отримувані внаслідок цього доходи для поточного споживання товарів та послуг, а також здійснення заощадження з метою задоволення власних потреб у майбутньому [3, с. 243]. Разом з тим, з погляду мікроекономічного рівня провідною функцією домогосподарств є споживання.

При вивченні домогосподарства, більшість вчених наголошують на необхідності врахування специфіки цієї економічної категорії. Зокрема сучасний дослідник В. Гусаков визначає домогосподарство як економічну одиницю, яка складається з однієї або кількох осіб, що забезпечують економіку ресурсами та використовують отримані кошти для придбання товарів та послуг з метою задоволення власних матеріальних потреб. Водночас він вважає, що поняття «домогосподарство» та «сім'я», виходячи зі свого функціонального змісту, мають багато спільного [2, с.105].

Окремо слід наголосити на необхідності розмежування понять «домогосподарство» та «домашнє господарство». Під домогосподарством зазвичай розуміють групу осіб, об'єднаних спільним бюджетом і житлом, а під домашнім господарством – елемент сектору економіки. Тобто домогосподарства досліджуються на мікрорівні, а домашні господарства – на макрорівні [4, с. 76].

Отже, домогосподарства є одним із основних суб'єктів економічної діяльності в суспільстві. Діяльність домогосподарства виявляється в ряді виконуваних функцій, які стосуються практично усіх секторів національної економіки і суттєво впливають на соціально-економічні процеси, що відбуваються в них.

В економічній літературі до цього часу відсутній єдиний підхід стосовно кількості та характеристик виконуваних домогосподарствами функцій. Найбільш важливою функцією домогосподарств в умовах ринкової економіки, на думку окремих вчених, є формування й нагромадження людського капіталу [5, с. 141].

Наступною функцією домогосподарств є споживання. Суть цієї функції полягає в тому, що саме домогосподарства є основним споживачем товарів і послуг, які пропонуються на відповідному ринку.

Не менш важливою функцією домогосподарств є постачальницька. Кругообіг починається з домашніх господарств як власників економічних ресурсів. Вони постачають на ринок такі важливі виробничі ресурси, як праця (робочу силу), капітал, землю та підприємницькі здібності, одержуючи за це доходи в грошовій або натуральній формі. Ці ресурси потрапляють до підприємств, які, об'єднавши їх, продукують товари та послуги.

Вироблена продукція, опинившись на відповідному ринку, придбається домогосподарствами. Отже, в умовах ринку домогосподарства і підприємства одночасно постають і як покупці, і як продавці. Такий подвійний зв'язок домогосподарств і підприємств здійснюється через ринок споживчих товарів і послуг та ринок виробничих ресурсів. Зазначені ринки мають бути взаємоузгодженими, адже домогосподарства не можуть придбати на споживчому ринку більше благ, ніж це дозволять їм отримані від продажу ресурсів доходи. У свою чергу, підприємства не можуть придбати більше ресурсів, ніж це дозволяють їх доходи, які вони отримали від продажу товарів і послуг.

Суттєва роль у діяльності домогосподарств як економічних суб'єктів належить їх виробничій та посередницькій функціям. Зокрема частина домогосподарств стає безпосередніми виробниками різноманітних товарів і послуг, які поставляються на ринок. У нинішніх умовах це переважно сільськогосподарська продукція, продукція народних промислів, надання ремонтних, будівельних та побутових послуг, а також здійснення інших видів індивідуальної трудової діяльності. Посередницька ж функція домогосподарств найбільш характерно виявляється у сфері торгівлі [6, с.142].

Відомий вітчизняний учений в галузі економічної теорії С. Мочерний виділяє три основні функції домогосподарств. По-перше, це задоволення потреб домогосподарства у матеріальних та духовних благах (споживча функція). Попит домогосподарств є одним з найбільш вагомих складових сукупного попиту на кінцеві блага. По-друге, домогосподарства як власники виробничих факторів передають їх підприємствам, які забезпечують їх ефективне поєднання (постачальницька функція). По-третє, частина доходу, що не використовується домогосподарством впродовж поточного періоду, перетворюється на заощадження і за певних обставин може стати потужним джерелом економічного зростання країни (заощаджувальна функція) [5, с. 134].

Висновки. Узагальнення функцій домогосподарств створює необхідні передумови для формування оптимальної системи оподаткування доходів фізичних осіб, яка б враховувала інтереси й держави, і домогосподарств.

Форми оподаткування доходів громадян можуть бути різноманітними і при реалізації кожної з виділених нами функцій домогосподарства тією чи іншою мірою залучаються до формування бюджету.

Таким чином, при постачанні виробничих факторів (праці, капіталу, землі) вилучення доходів домогосподарств здійснюється у формі і майнових податків (податків з власності), оподаткування доходів від

трудовых відносин за наймом та у рамках цивільно-правових договорів, а також оподаткування дивідендів, що нараховуються на вкладений домогосподарствами капітал у підприємства.

При здійсненні виробничої функції домогосподарств податкові відносини виявляються у формі оподаткування доходів від здійснення підприємницької діяльності та доходів від самозайнятості. При цьому можливе застосування спеціальних режимів оподаткування, що дають можливість спростити податкові відносини, полегшити процес адміністрування податків з такого специфічного сектору, яким є малий бізнес.

При виконанні домогосподарствами споживчої функції оподаткування здійснюється у формі акцизів – універсального та специфічного. Акцизне оподаткування, як правило, регресивне, тому виникає необхідність коригування зумовлених ним викривлень податкового навантаження шляхом надання податкових пільг малозабезпеченим верствам населення при справлянні особистого прибуткового податку.

Функція заощадження передбачає примноження капіталу шляхом отримання інвестиційних доходів. Вилучення таких доходів на фінансування суспільних потреб може здійснюватись у формі оподаткування інвестиційного прибутку, а також трансакцій з капіталом.

Система оподаткування доходів фізичних осіб є регулятором рівня доходів домогосподарств, обсягів їх заощаджень та економічної поведінки. Справляння податків – виняткове право держави, що представляє інтереси всього населення на певній території і відповідно збирає плату за послуги, що надає суспільству, забезпечуючи ті чи інші потреби громадян – платників податків.

Джерела та література:

1. Башнянин Г. І. Політична економія / Г. І. Башнянин, П. Ю. Лазур, В. С. Медведєв. – К. : Ніка-Центр Ельга, 2000. – 528 с.
2. Гусаков В. Г. Аграрная экономика : термины и понятия / В. Г. Гусаков, Е. Н. Дереза. – Минск : Беларус. наука, 2008. – 576 с.
3. Данілов О. Д. Податкова система та шляхи її реформування : навчальний посібник / О. Д. Данілов, Н. П. Фліссак. – К. : Парламентське видавництво, 2001. – 216 с.
4. Економічна енциклопедія : в 3 т. / [редкол. С. В. Мочерний (відпов. ред.) та ін.]. – К. : Академія, 2000. – Т. 1. – 864 с.
5. Економічна теорія : навч. посіб. / [В. О. Білик, О. І. Гойчук, Г. А. Орехівський, Т. І. Побережець та ін.]; за ред. В. О. Білика, П. Т. Саблука; 4-е вид., перероб. та доп. – К. : ННЦ ІАЕ, 2004. – 560 с.
6. Фінанси. підручник / [за ред. С. І. Юрія, В. М. Федосова]. – К. : Знання, 2008. – 611 с.

Попазогло Т.В., Смирнова Е.А.

УДК 336.2

ОРГАНИЗАЦИОННЫЕ ОСНОВЫ ФОРМИРОВАНИЯ СВОБОДНОЙ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ЗОНЫ В КРЫМУ

Аннотация. В статье рассмотрены теоретические аспекты свободной экономической зоны (СЭЗ). Исследованы организационные основы формирования свободной экономической зоны в Республике Крым и развитие региона как нового субъекта Российской Федерации. Определены типы свободной экономической зоны в России, цели и причины создания СЭЗ, а также налоговые льготы для участников СЭЗ на территории Республики Крым.

Ключевые слова: свободная экономическая зона, налоговые льготы.

Анотація. У статті розглянуто теоретичні аспекти вільної економічної зони (ВЕЗ). Досліджено організаційні засади формування вільної економічної зони в Республіці Крим та розвиток регіону як нового суб'єкта Російської Федерації. Визначено типи вільної економічної зони в Росії, мета і причини створення ВЕЗ, а також податкові пільги для учасників ВЕЗ на території Республіки Крим.

Ключові слова: вільна економічна зона, податкові пільги.

Summary. In modern conditions the inclusion of the Republic of the Crimea to the Russian Federation is a new stage of development of economy and industry of the peninsula. One of the ways of development of priority branches of economy of the Republic of Crimea may be the attraction of investments. Because investing is one of the major economic institutions, which is most fully realized in the market and increases the investment attractiveness of industries and economies, allowing increasing the investment potential of companies.

In connection with the adoption of the Crimea in the Russian Federation, the Government considered and adopted the decision on establishment of the free economic zone on the territory of Crimea for develop and attract investors. Studied organizational basis for the formation of a free economic zone in the Republic of Crimea and development of the region as a new subject of the Russian Federation. Identify the types of free economic zones in Russia, goals and reasons for the creation of the FEZ, as well as tax incentives for FEZ on the territory of the Republic of Crimea.

The establishment and effective organization of activity of free economic zones of the Republic of Crimea, will contribute to the development of strategic industries in the country and in the region. Will also attract foreign and domestic investors on favorable terms will be able to carry out their activities and thereby improve the economy of the Republic of Crimea.

FEZ in the Crimea will operate until 2040 year with the possibility of renewal that will make Republic of Crimea is a region of high living standards, updated infrastructure and attractive to domestic and foreign investors for their investments.

Keywords: free economic zone, tax benefits.

Постановка проблеми. В современных условиях включение Республики Крым в состав Российской Федерации является новым этапом развития экономики и индустрии для полуострова. Так, в соответствии с Федеральным конституционным законом «О принятии в Российскую Федерацию Республики Крым и